

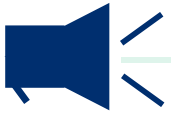
Laadpleinen creëren voor de bouw

inzichten van publieke opdrachtgevers

WIE ZITTEN ER
IN DE ZAAL?

Ways of working

Elke mening telt

Creatief en
constructief

Open en eerlijk

Volle aandacht

Heb plezier!

Doel van vandaag

1. Inzichten van een coalitie van publieke opdrachtgevers delen
2. Ervaren hoe een keuzeproces gaat

Agenda

Opening

01. Presentatie coalitie + Q&A

02. Rollenspel

03. Reflectie

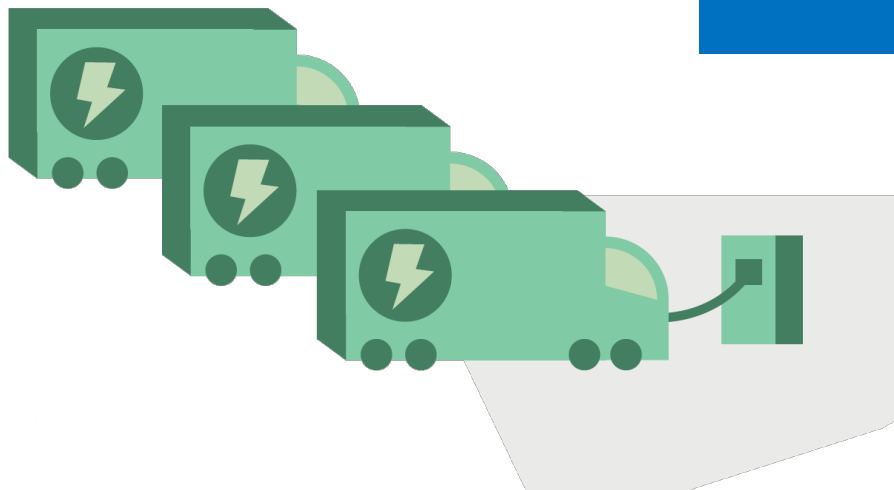
SEB

NAL

Nationale
Agenda
Laadinfrastructuur

Laadpleinen voor ZE bouw

 Sluit aan

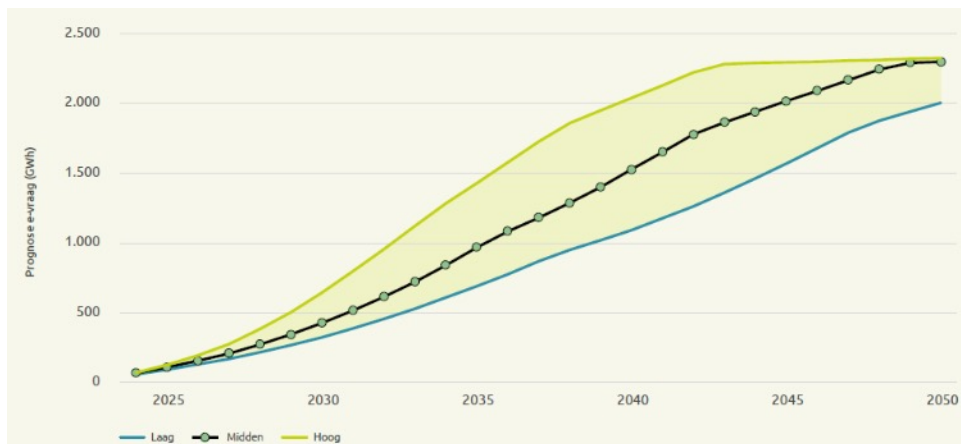

SEB**NAL** Nationale
Agenda
Laadinfrastructuur

De laadopgave voor de bouw

- Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)
 - Natuur (NO_x), klimaat (CO_2), gezondheid
- Convenant SEB met ingroeipad uitvraag
 - 90 gemeenten, Rijk, provincies, waterschappen, semipubliek, brancheorganisaties, kennis
- 80% bouwmachines elektrisch in 2035
 - Laadinfrastructuur harde randvoorwaarde
- Outlook ElaadNL (2024)
 - Elektriciteitsvraag bouw naar 2,3 TWh (5,0 TWh inclusief bouwlogistiek) in 2050!

Prognose Elektriciteitsvraag bouw in GWh (bron: Outlook ElaadNL, 2024)

NAL-werkgroep Laadinfrastructuur Bouw

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

HWPB
voor sterke dijken

ProRail

Tennet
Taking power further

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

NAL Nationale
Agenda
Laadinfrastructuur
zes regio's

 **UNIE VAN
WATERSCHAPPEN**

Bezoek onze
website

Contactgegevens

Secretaris: Sipke Castelein

sipke.castelein@rvo.nl

Voorzitter: Peter van Schaik

peter.van.schaik@rws.nl

Laadstrategie: routekaart met drie varianten voor opschaling

A. Benutten bestaande netwerk

Bevorderen tijdelijk gebruik van bestaande laadpunten en netaansluitingen.

B. Laadpleinen op hotspots per gebied

Permanente locaties beschikbaar voor bouw. Draagt bij aan robuuster netwerk.

C. Maatwerk per project

Tijdelijke voorzieningen per project zoals batterijcontainers, waterstof aggregaten en (bouw)aansluitingen

Laadpleinen op hotspot voor de bouw

Niet per project een laadvoorziening organiseren maar netwerk van laadpleinen waar bouw structureel kan laden.

Randvoorwaarden

- Voldoende langdurige laadvraag van bouwprojecten.
- Beschikbaarheid van de locatie voor minimaal 10-15 jaar.
- Synergie nodig met logistiek (en andere markten) voor businesscase.

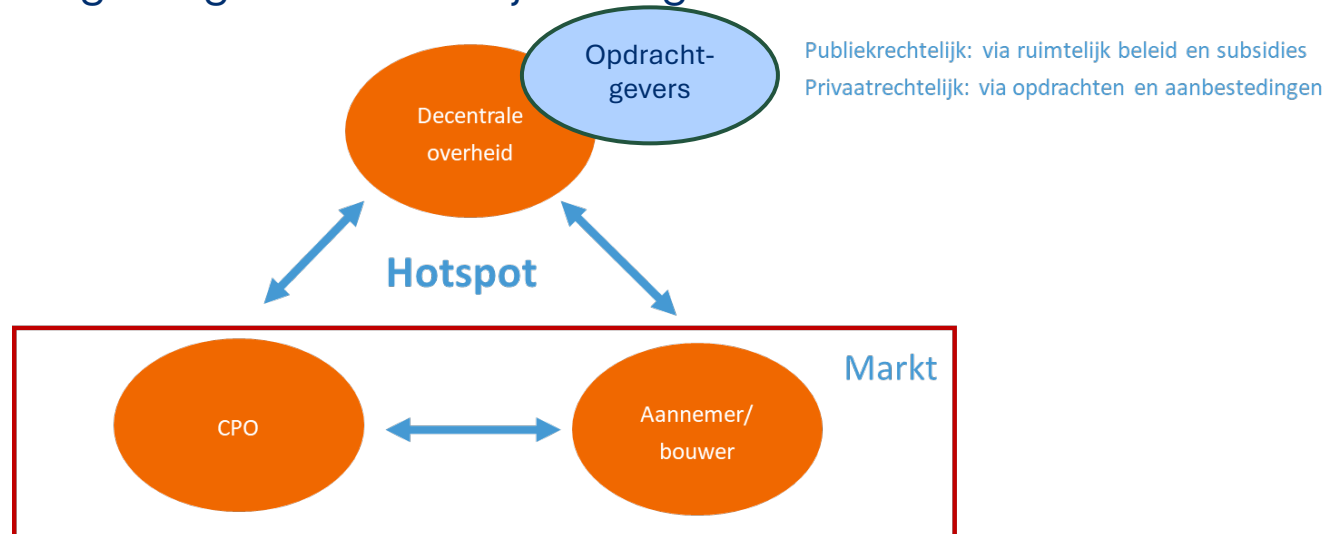
Kansen

- Beschikbaarheid van (grote) netaansluiting en (grootschalige) energieopwekking.
- Gebruik van restcapaciteit bestaande energie-infrastructuur (overheden en privaat).
- Koppeling met optimalisatie bouwlogistiek (denk aan bouwhub).

Hotspots: samenspel tussen overheid en markt

- Vijf landelijke opdrachtgevers SEB als drijvende kracht
- Relatie met corridorladen en regionale laadpleinen logistiek
- Versnelling vraagt zowel landelijk als regionale coördinatie en regie

Wat is het belang van laadinfra voor RWS?

- **Veiligheid** het verkleint de kans op stilvallende voertuigen
- Borgen **instandhouding** van de netwerken: Zero Emissie uitvoeren van aanleg, beheer en onderhoud
- Het draagt bij aan een betere **leefomgeving**

Wat is de uitdaging?

Realisatie laadinfrastructuur is een private aangelegenheid, maar de markt functioneert onvoldoende door:

- **Netcongestie** op het elektriciteitsnetwerk.
- Onvoldoende **personeel** om alle projecten te realiseren.
- Schaarste aan beschikbare **ruimte** waar een laadfaciliteit kan worden gerealiseerd.

RWS moet al in de planfase al over elektriciteitsaansluitingen gaan nadenken

Wat kan RWS doen:

- Door kennis te ontwikkelen en te delen;
- Door laadinfra mee te nemen in de opdrachten;
- Door eigen aansluitingen op e-net open te stellen;
- Door tijdig bouwaansluitingen aan te vragen;
- Door gronden beschikbaar te stellen

RWS hoeft zelf geen laadpalen aan te leggen.

TenneT een van de grootste opdrachtgevers in de bouw

“to connect everyone with a brighter energy future”

380 kV
bovengronds

20 nieuwe stations
400 km nieuwe verbindingen
1000+ nieuwe masten
600 km opwaardering
bestaande verbindingen

110/150 kV
ondergronds

100 nieuwe stations
140 stations vervangen
Extra klantvelden bestaande kV-stations
1.500 km nieuwe verbindingen

Offshore
Wind op zee

8 nieuwe platforms/ verbindingen

TenneT een van de grootste opdrachtgevers in de bouw

“to connect everyone with a brighter energy future”

90 miljard euro aan
investerings in de
komende jaren

Meer dan 1000
bouwprojecten in
Nederland

Ondertekende
Convenant SEB op
basisniveau

Meer dan 65%
binnen 10 km van
Natura 2000

Veel projecten voor
een substantieel deel
zero emissie

TenneT een van de grootste opdrachtgevers in de bouw

Met een landelijk bouw portfolio en een aanzienlijke zero emissie uitdaging heeft TenneT belang bij een landelijke dekkend netwerk aan laadpleinen voor de bouw!

Als deelnemer aan het convenant SEB en als onderdeel van de NAL werkgroep laden op de bouw draagt TenneT graag bij aan het versneld ontwikkelen van laadpleinen!

Samenwerking tussen vijf landelijke opdrachtgevers

Het Power Pact slaat handen ineen voor versnelling aanleg van laadpleinen voor de bouw

Grote publieke opdrachtgevers slaan hun handen ineen om de aanleg van publieke laadpleinen voor de bouw te versnellen. Hiervoor richten zij zich samen met de markt de komende twee jaar op 5 urgente hotspots om voor grote publieke bouwprojecten laadpleinen te realiseren.

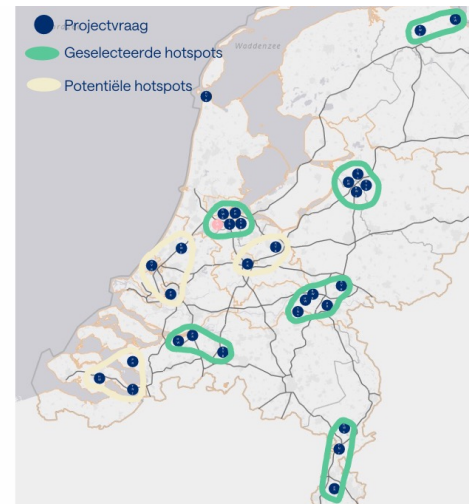
Op 5 juni presenteren de grote publieke bouwopdrachtgevers van ons land (Rijkswaterstaat, Tennet, ProRail, Rijksvastgoedbedrijf en HWBP) samen met RVO en regio-organisatie MRA-e hun nieuwe samenwerkingsverband genaamd Power Pact.

Waar moeten de laadpleinen komen?

Op basis van de plotsessie zijn we op 6 hotspots gekomen. We hebben de geplote punten gecheckt op afstand en alles ligt bij het pakken van een centraal punt binnen een straal van 35 km rijden.

- Zwolle – Tennet, HWBP, RVB & RWS
- Amsterdam – ProRail, Tennet, RWS & RVB
- Nijmegen – RWS, Tennet, HWBP, ProRail, RVB
- Breda – HWBP, ProRail, RVB
- Maasbracht – RWS, HWBP, Tennet, ProRail
- Groningen – HWBP & RWS (gaan samen al in gesprek over een oplossing)

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

HWBP
voor sterke dijken

ProRail

Tennet
Taking power further

Rollenspel

Hoe werken we samen?

Wat we willen leren

Samenwerking is complex

Verschillende partijen hebben verschillende behoeften en belangen. Hoe kunnen we het beste samenwerken?

Data is moeilijk te concretiseren

Data over projectplanningen is niet bij alle organisaties even goed op te halen. Hierdoor blijven de gesprekken vaak hypothetisch.

Opzoek naar blinde vlekken

Naast de onzekerheid in projecten, leren we steeds meer en komen er steeds meer vragen. Daarom gaan we nu actief op zoek naar dat wat ons onbekend is.

OPDRACHT

Samen onderzoeken we een hypothetische samenwerking rondom een laadplein in de omgeving Zwolle.

De coalitie heeft hun projecten op een rijtje gezet en Zwolle geïdentificeerd als interessante hotspot. Ze hebben daarom een samenkomst georganiseerd om een mogelijk project te bespreken.

Aan tafel zitten een CPO, een grote aannemer, een gemeente en een grote publieke opdrachtgever als vertegenwoordiger van de coalitie.

Ga het gesprek samen aan om een **plan van aanpak voor een samenwerking** op te stellen.

Stap 1: kies een voorzitter en gebruik de handleiding

- Je hebt 30 min.

Meer weten? Neem contact met ons op!

Sipke Castelein (RVO) - sipke.castelein@rvo.nl

Rene Helsloot (Tennet) - rene.helsloot@tennet.eu

Rob de Groot (RWS) - rob.de.groot01@rws.nl

Jesse Bregman (Fronteer) - Jesse@fronteer.com

Lieke Schneijdenberg (Fronteer) - Lieke@fronteer.com

fronteer